

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 18.12.2023, klo 09:00 - 11:30

Paikka Teams

Käsitellyt asiat

- § 85 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 86 Pöytäkirjantarkastajat**
- § 87 Läsnäolo- ja puheoikeudet**
- § 88 Sosiaalityön vaikuttavuus ja arviointi**
- § 89 Pirkanmaan hyvinvointialueen yleisavustuksen siirto vuodelle 2024**
- § 90 Asiakaskokemuksen ja osallistumisen suunnitelma 2024**
- § 91 Asiakkuus- ja laatujaoston talouden toteuma 1-10/2023**
- § 92 Asiakkuus- ja laatujaoston kokoukset 2024**
- § 93 Asiakkuus- ja laatujaoston työsuunnitelma vuodelle 2024**
- § 94 Pirkanmaan hyvinvointialueen avokuntoutuksen palveluiden verkoston selvitys**
- § 95 Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaisten päivä- ja työtoiminnan sekä vammaissosiaalityön selvitys**
- § 96 Muut asiat**
- § 97 Tiedoksi merkittävät asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Anna Kontula, puheenjohtaja
Hanna Holma, 1. varapuheenjohtaja
Reeta Ahonen
Aila DüNDAR-Järvinen
Arto Haveri
Perttu Jussila
Joni Kumlander
Merja Litmanen, poistui 10:52
Henrik Löfberg
Pasi Viitasalo
Lisa Wesin, poistui 10:53
Heidi Alakoski, varajäsen, saapui 10:55

Muut saapuvilla olleet

Emilia Tomminen, Hallintoassistentti, sihteeri
Marika Järvinen, Asiakaskokemuspäällikkö
Arto Ranta, Strategiajohtaja, poistui 09:55
Juha Kinnunen, Sairaalapalvelujen palvelulinjajohtaja, esittelijä
Pia Lepistö, Hallintoassistentti
Minna Kivipelto, Johtava tutkija (THL), poistui 09:34
Annamari Tuominen, Suunnittelupäällikkö, saapui 09:34, poistui 09:37
Vuokko Ylinen, Hallintojohtaja, saapui 10:14, poistui 10:49
Virpi Heikkinen, Avokuntoutuksen vastualuejohtaja, saapui 10:05, poistui 11:10
Tuulikki Parikka, Vammaispalvelujen toimialuejohtaja, saapui 10:21, poistui 11:29

Poissa

Taru Kuosmanen, Sosiaali- ja terveystieteiden johtaja
Tuukka Salkoaho, Integraatiojohtaja

Allekirjoitukset

Anna Kontula
Puheenjohtaja

Emilia Tomminen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

19.12.2023

19.12.2023

Aila DüNDAR-Järvinen
Pöytäkirjantarkastaja

Henrik Löfberg
Pöytäkirjantarkastaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 85

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hallintosäännön 132 §:n mukaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Hallintosäännön 125 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa ilmoitetaan kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsu lähetetään ensisijaisesti sähköisellä viestillä vähintään viisi (5) kalenteripäivää ennen kokousta jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Edellä mainitusta määräajasta voidaan poiketa, jos asian kiireellisyys sitä vaatii.

Varsinainen kokouskutsu ja esityslista asiakkuus- ja laatujaoston kokoukseen 18.12.2023 on toimitettu sähköisesti 13.12.2023. Esityslista liitteineen on tallennettu sähköiseen kokoustyötilaan (Pirre) 13.12.2023 sekä julkaistu yleisessä tietoverkossa 13.12.2023.

Ehdotus

Esittelijä: Juha Kinnunen, SAIRAALAPALVELUJEN PALV.LINJOH

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös

Todettiin kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 86

Pöytäkirjantarkastajat

Hallintosäännön 144 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua jäsentä, ellei toimitilin ole päättänyt pöytäkirjan tarkastamisesta muulla tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Ehdotus

Esittelijä: Juha Kinnunen, SAIRAALAPALVELUJEN PALV.LINJOH

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Vuorossa ovat Aila Dünder-Järvinen ja Henrik Löfberg. Varalla Joni Kumlander ja Pasi Viitasalo.

Päätös

Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Aila Dünder-Järvinen ja Henrik Löfberg. Varalla Joni Kumlander ja Pasi Viitasalo.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 87

Läsnäolo- ja puheoikeudet

Ehdotus

Esittelijä: Juha Kinnunen, SAIRAALAPALVELUJEN PALV.LINJOH

Asiakkuus- ja laatujaosto päättää läsnäolo- ja puheoikeudesta kokouksessa.

Asiakkuus- ja laatujaosto päättää

- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 88 ajaksi johtava tutkija Minna Kivipellolle (THL).
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 89 ajaksi suunnittelupäällikkö Annamari Tuomiselle.
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 92 ajaksi hallintojohtaja Vuokko Yliselle.
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 94 ajaksi avokuntoutuksen vastuualuejohtaja Virpi Heikkiselle.
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 95 ajaksi vammaispalvelujen toimialuejohtaja Tuulikki Parikalle.

Päätös

Asiakkuus- ja laatujaosto päätti

- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 88 ajaksi johtava tutkija Minna Kivipellolle (THL).
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 89 ajaksi suunnittelupäällikkö Annamari Tuomiselle.
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 92 ja 93 ajaksi hallintojohtaja Vuokko Yliselle.
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 94 ajaksi avokuntoutuksen vastuualuejohtaja Virpi Heikkiselle.
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 95 ajaksi vammaispalvelujen toimialuejohtaja Tuulikki Parikalle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 88

Sosiaalityön vaikuttavuus ja arviointi

26963/2023

Liitteet

1 Kivipelto 18.12.2023

Sosiaalityön vaikuttavuudesta ja arvioinnista alustaa johtava tutkija Minna Kivipelto (THL).

Ehdotus

Esittelijä: Juha Kinnunen, SAIRAALAPALVELUJEN PALV.LINJOH

Asiakkuus- ja laatujaosto päättää

- merkitä tiedoksi alustuksen sosiaalityön vaikuttavuudesta ja arvioinnista.

Kokouskäsittely

Kuultiin asiantuntijana johtava tutkija Minna Kivipelto (THL), joka poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 89

Pirkanmaan hyvinvointialueen yleisavustuksen siirto vuodelle 2024

2222/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Annamari Tuominen, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, annamari.tuominen@pirha.fi

Liitteet

1 Arttelin yleisavustuksen siirto vuodelle 2024

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) 7§:n mukaisesti hyvinvointialueen on edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Pirkanmaan hyvinvointialueen aluehallituksen asiakkuus- ja laatujaosto päätti Pirkanmaan hyvinvointialueen yleisavustuksista vuodelle 2023 kokouksessaan 17.4.2023 (§ 23 Järjestöjen yleisavustukset vuodelle 2023). Pirkanmaan hyvinvointialueen avustustoiminnan yleisten periaatteiden mukaan avustusta ei voida siirtää seuraavalle vuodelle ilman avustuksen myöntäjän lupaa.

Artteli-kumppanuusyhdistys ry on hakenut myönnetylle yleisavustukselle käyttöajan osittaista pidennystä vuodelle 2024. Järjestölle myönnettiin yleisavustusta 22 500 euroa järjestöyhteistyöryhmän valmisteluun ja koordinointiin sekä järjestöyhteistyöhön ja Lähellä.fi verkkopalvelun markkinointiin Pirkanmaalla. Toiminta pääsi käynnistymään kunnolla vasta avustuksen maksatuksen jälkeen sekä työtehtävään rekrytoidun työntekijän aloitettua elokuun alussa. Vuodelle 2023 myönnetystä avustuksesta jää käyttämättä arvion mukaan noin 2000 euroa. Artteli-kumppanuusyhdistys pyytää lupaa siirtää käyttämättömän avustuksen osuus vuodelle 2024. Asian liitteenä on järjestön hakemus avustuksen siirtämisestä vuodelle 2024.

Artteli-kumppanuusyhdistyksen yleisavustusta esitetään siirrettäväksi osittain vuodelle 2024 järjestön hakemuksen mukaisesti. Avustuksen siirto tulee huomioida järjestön kirjanpidossa siten, että eri vuosina myönnetyn avustuksen käyttö tulee olla eroteltuna.

Liitteenä Arttelin yleisavustuksen siirto vuodelle 2024.

Ehdotus

Esittelijä: Juha Kinnunen, SAIRAALAPALVELUJEN PALV.LINJOH

Asiakkuus- ja laatujaosto päättää

- myöntää Artteli-kumppanuusyhdistyksen yleisavustuksen siirrettäväksi osittain vuodelle 2024 järjestön hakemuksen mukaisesti.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana suunnittelupäällikkö Annamari Tuomista, joka poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Päätös

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 90

Asiakaskokemuksen ja osallistumisen suunnitelma 2024

667/2022

Valmistelijat / lisätiedot:

Marika Järvinen, ASIAKASKOKEMUSPÄÄLLIKKÖ, marika.jarvinen@pirha.fi

Liitteet

- 1 Asiakaskokemuksen ja osallistuminen suunnitelma vuodelle 2024
- 2 Asiakaskokemuksen ja osallistumisen ohjelma vuosille 2023-2025

Asiakaskokemuksen ja osallistumisen suunnitelma vuodelle 2024

Hallintosäännön 12 §:n mukaan Asiakkuus- ja laatujaoston tehtävänä on muun muassa valmistella osaltaan asiakaskokemustavoitetta ja arvioida sen toteutumista sekä valmistella osaltaan aluehallitukselle asiakaskokemus- ja osallisuuden -suunnitelmaa ja arvioida sen toteutumista.

Asiakaskokemuksen ja osallistumisen ohjelma kuvaa asiakaskokemukseen ja osallistumiseen liittyvät tavoitteet. Tavoitteiden toimeenpano konkretisoituu strategian toimeenpano-ohjelman Kärki 1 tavoitteiden kohdissa 1.2 ja 1.3. Tavoitteen 1.2 Asiakaskokemuksen mittaaminen sekä hyödyntäminen on yhtenäistä ja tavoitteellisesta koko hyvinvointialueella osalta, vuoden 2024 aikana

- asiakaslähtöisyyden verkostotoiminnan malli lähelle arjen toimintaa rakennettu
- asiakaslähtöisyyden ja osallistumisen koulutuksia toteutettu ja pilotoitu
- asiakaslähtöisyyttä lisääviä toimintamalleja arvioitu, kuvattu ja tehty tunnetuksi
- yhtenäinen asiakaskokemusmittaristo käyttöön otettu, palautteen keruu tekstiviestillä laajennettu asteittain
- palautteen antamisen monikanavaisuutta vahvistettu, palautteen antamisen helppous huomioiden
- suoran palautteen käsittely yhteisen asiakaspalautejärjestelmän avulla
- tekoälyä käytetty palautteen käsittelyssä osana palautteen hyödyntämisen mallia

Tavoitteen 1.3 Osallistuminen palveluiden kehittämiseen on helppoa ja osa henkilöstön sekä asukkaiden arkea osalta, vuoden 2024 aikana

- osallistumisen menetelmistä viestitty suunnitelmallisesti, aktiivisesti ja monikanavaisesti
- jatkettu menetelmien yhteiskehittämistä ja kuvaamista sekä uusien menetelmien kokeiluja
- käyttöön otettu aluealoite verkkopalvelu
- yhteiset strategiset aiheet asiakasraatien käsittelyyn
- osallistumisen alustana toimivan asukaspoolin toiminta käynnistetty
- asiakaslähtöisen palvelun kehittämisen tueksi rakennettu henkilöstölle työpöytä intraan
- osallistumisen yhteiset toimintamallit, kuten osallistumisen periaatteet, osallistumisen saavutettavuus ja esteettömyys sekä vaikuttavuuden seuranta kuvattu ja viestitty

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Liitteenä asiakaskokemuksen ja osallistumisen suunnitelma 2024.

Ehdotus

Esittelijä: Juha Kinnunen, SAIRAALAPALVELUJEN PALV.LINJOH

Asiakkuus- ja laatujaosto päättää

- merkitä tiedoksi asiakaskokemuksen ja osallistumisen suunnitelma vuodelle 2024, ja
- ohjeistaa osaltaan jatkovalmistelua.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana asiakaskokemuspäällikkö Marika Järvistä.

Lisätään pykälän liitteeksi asiakaskokemuksen ja osallistumisen ohjelma vuosille 2023-2025.

Strategiajohtaja Arto Ranta poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana.

Päätös

Asiakkuus- ja laatujaosto päätti

- merkitä tiedoksi asiakaskokemuksen ja osallistumisen suunnitelma vuodelle 2024, ja
- ohjeistaa osaltaan jatkovalmistelua seuraavasti:
 - suunnitelmasta tulee käydä ilmi asiakirjan tehtävä ja suhde muihin, samaa aihealuetta käsitteleviin asiakirjoihin
 - suunnitelma tulee olla sekä kieleltään että esitystavaltaan ymmärrettävä ja lähestyttävä
 - suunnitelmassa ymmärretään, että asiakaskokemuksen mittaamisen yhtenäistäminen edellyttää asiakaskunnan erilaisuuden tunnistamista: erityistä huomiota tulee kiinnittää ryhmiin, joiden kohdalla palautteenantoon liittyy kynnyksiä
 - laaditaan selkeät mittarit tavoitteille ja ne laaditaan siten, että ne kattavat myös palveluihin pääsyn ja siirtymät palveluiden välillä
 - kuvataan, miten palautetta antaneet tai muulla tavoin osallistuneet asukkaat saavat palautteen panoksestaan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 91

Asiakkuus- ja laatujaoston talouden toteuma 1-10/2023

28940/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Pyykkönen, HALLINTOPÄÄLLIKKÖ, heidi.pyykkonen@pirha.fi
Emilia Tomminen, HALLINTOASSISTENTTI, emilia.tomminen@pirha.fi

Liitteet

1 Asiakkuus- ja laatujaoston talouden toteuma 1-10/2023

Pirkanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto on 5.12.2022 § 129 hyväksynyt vuoden 2023 talousarvion sekä taloussuunnitelman vuosille 2023-2025.

Vuoden 2023 talousarviossa demokratiakustannukset sisältyvät strateginen ohjaus ja järjestäminen -tehtäväalueen talousarvioon ja muodostavat tehtäväalueella kokonaisuutena oman palvelulinjan (PL70). Palvelulinjataso on aluevaltuustoon nähden sitova tuloksen tasolla.

Demokratiakustannuksia seurataan ja raportoidaan kokonaisuutena, mutta seuranta tulee tehdä myös toimielinkohtaisesti. Jokaisen toimielimen, valiokunnan ja vaikuttamistoimielimen tulee pysyä talousarviokehityksessä. Kokoustopojen suunnittelulla toimielin pystyy kohdentamaan budjettiaan haluamiinsa asioihin. Toimielimen talouden toteuma tuodaan tiedoksi toimielimen kokouksiin säännöllisesti palkkiomaksatuksen asettamassa aikataulussa.

Asiakkuus- ja laatujaoston talousarviosta on lokakuun loppuun mennessä toteutunut 72 %, ja kirjanpidossa toteutuneet kustannukset ovat yhteensä 27 791 €.

Kustannuksissa on mukana kokouspalkkiot, ansionmenetykskorvaukset sekä matkakustannukset maksatuskaudelta 1.1.-30.9.2023. Asiakkuus- ja laatujaoston talouden toteuma ei ole talousarvion mukainen. Toteutuneet kustannukset jakautuvat henkilöstökustannuksiin (kokouspalkkiot ja ansionmenetykskorvaukset sivukuluineen), palvelujen ostoihin (kokoustarjoilut, matkakulut, ICT-kulut sekä mahdolliset asiantuntijapalvelut ja luentopalkkiot) sekä muihin toimintakuluihin (vuokratulot).

Asiakkuus- ja laatujaoston talouden toteumaraportti ajalta 1-10/2023 on liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Juha Kinnunen, SAIRAALAPALVELUJEN PALV.LINJOH

Asiakkuus- ja laatujaosto päättää

- merkitä asiakkuus- ja laatujaoston talouden toteuman 1-10/2023 tiedoksi.

Kokouskäsitely

Esittelijän esityksestä tehtiin seuraava tekninen korjaus esittelytekstiin: -- Asiakkuus- ja laatujaoston talouden toteuma **on** talousarvion mukainen. --

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Asiakkuus- ja laatujaosto, § 79, 13.11.2023

Asiakkuus- ja laatujaosto, § 92, 18.12.2023

§ 92

Asiakkuus- ja laatujaoston kokoukset 2024

650/2022

Asiakkuus- ja laatujaosto, 13.11.2023, § 79

Valmistelijat / lisätiedot:

Emilia Tomminen, HALLINTOASSISTENTTI, emilia.tomminen@pirha.fi

Hyväksymisaikataulu

Hallintosäännön 124 §:n mukaan toimielin päättää kokouksensa ajan ja paikan. Aluehallitus ja aluevaltuusto ovat hyväksyneet osaltaan kokousaikataulut vuodelle 2024 syys-lokakuussa 2023. Muiden toimielimien osalta kokousaikataulut tuodaan päätettäväksi kunkin toimielimen kokoukseen loka-marraskuussa 2023.

Aluehallituksen linjauksen mukaisesti aluehallituksen jaostojen, valtuuston valiokuntien ja vaikuttamistoimielinten työsuunnitelmien tulee pohjautua etukäteen laadittuihin vuosikelloihin. Valiokuntien ja vaikuttamistoimielinten kohdalla talousarviossa otetaan kohtuullisessa määrässä huomioon myös muu valmistelu, kuten mietintöjen valmisteluun varattava resurssi. Kustannusten säästön kannalta kaikkien toimielinten, valiokuntien ja vaikuttamistoimielinten tulee ottaa käyttöön etä- ja hybridikokouksia.

Toimielimiin on kokonaisuudessaan varattu vuoden 2024 talousarviossa 2,9 miljoonaa euroa, jonka rajoissa toimielinten on pysyttävä. Budjettiesitys perustuu tilinpäätöksen 2023 ennusteeseen.

Toimielinikohtainen suunnittelu

Toimielin voi suunnitella oman työskentelynsä vuodelle 2024 annetuissa kehyksissä. Vuoden 2023 toteumatietojen perusteella laskettuna asiakkuus- ja laatujaoston talousarvio mahdollistaa 9 kokoontumista vuodelle 2024. Toimielimet suunnittelevat, miten kokoontumiset jakautuvat varsinaisiin kokouksiin, työpajoihin tai muihin tilaisuuksiin sekä sen pidetäänkö tilaisuudet etä-, hybridi- vai läsnäolotilaisuuksina.

Demokratiakustannuksia seurataan kokonaisuutena, mutta seuranta tulee tehdä myös toimielinikohtaisesti. Jokaisen toimielimen, valiokunnan ja vaikuttamistoimielimen tulee pysyä talousarviokehyksessä. Kokoustopojen suunnittelulla toimielin pystyy kohdentamaan budjettiaan haluamiinsa asioihin.

Asiakkuus- ja laatujaostolle ehdotetaan kokouspäiviksi seuraavia ajankohtia:

- maanantai 22.1.2024 klo 9.00
- maanantai 12.2.2024 klo 9.00
- maanantai 18.3.2024 klo 9.00

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- maanantai 22.4.2024 klo 9.00 (Lähikokous, jaoston seminaari)
- maanantai 10.6.2024 klo 9.00
- maanantai 19.8.2024 klo 9.00
- maanantai 9.9.2024 klo 9.00
- maanantai 21.10.2024 klo 9.00 (Lähikokous)
- maanantai 18.11.2024 klo 9.00

Pidetään kaksi lähikokousta, ehdotuksena huhtikuun ja lokakuun kokous. Huhtikuun lähikokouksessa pidetään jaoston seminaari, josta päätettiin 2.10. (§ 72).

Ehdotus

Esittelijä: Taru Kuosmanen, SOSIAALI- JA TERVEYSJOHTAJA

Asiakkuus- ja laatujaosto päättää

- hyväksyä esitetyn kokousaikataulun vuodelle 2024.

Kokouskäsittely

Puhejohtaja ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun muutettavaksi 11 kokouksen mukaan. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Palautettiin valmisteluun.

Asiakkuus- ja laatujaosto, 18.12.2023, § 92

Valmistelijat / lisätiedot:

Vuokko Ylinen, HALLINTOJOHTAJA, vuokko.ylinen@pirha.fi

Liitteet

1 Toimielinten TA 2024, päivitetty 4.12.2023

Asiakkuus- ja laatujaosto palautti vuoden 2024 työsuunnitelman uudelleen valmisteltavaksi 13.11. § 79 siten, että jaoston kokousten määrä nostetaan yhdeksästä yhteentoista.

Strategisen ohjauksen hallinnon toimialue vastaa toimielinten määrärahoista ja toimintaedellytyksistä. Vuoden 2024 toimielinten määrärahat on valmisteltu vuoden 2024 talousarvioon talousarvion 2023 toteuman pohjalta. Hyvinvointialueen taloudellinen tilanne ja aluehallituksen edellyttämät säästöt (aluehallitus 11.9.2023 ja aluevaltuusto 3.10.2023 osavuositarkastuksen yhteydessä annetut velvoitteet) vaikuttavat myös demokratiaprosessin määrärahoihin.

Varsinaisia kustannussäästöjä vuoden 2023 tasoon ei kuitenkaan ole tehty, vaan lähtökohtana on toteutunut kustannustaso. Toimielinten kokonaiskustannuksiin vaikuttavat myös tukipalvelujen resurssit, kuten toimielinsihteeriresurssit. Näiden resurssien käyttöä hallitaan hallintopalvelut-toimialueelta. Hallintopalvelut on yhdessä hallinnon toimialueen kanssa valmistellut työsuunnitelmien pohjat ja arvioinut niissä toimielinten kokousmäärät. Näissä on otettu huomioon kaikkien toimielinten asiamäärät ja toimielinsihteerien ja hallintopalveluiden resurssien käyttö.

Toimielinten työskentelyssä on huomioitava tehokas resurssien käyttö myös siten, että kokouskohtaisesti on riittävästi asioita käsitellyssä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aluehallituksen kaikkien jaostojen työsuunnitelmaan on varattu yhdeksän kokousta. Tämä on arvioitu asiamäärien perusteella riittäväksi ja pysyvän hyvin määrärahojen puitteissa. Jos työvuoden aikana ilmenee asioiden määrän tai kiireellisyyden vuoksi, kokousten varaaminen on siinä tilanteessa mahdollista.

Kun otetaan huomioon määrärahat, hallintopalvelujen resurssien allakointi sekä jaoston v 2023 asiamäärät, ei tässä vaiheessa ole nähtävissä perusteita sille, että kokousmäärän nostaminen yhdeksästä yhteentoista olisi tarkoituksenmukaista. Myös muut jaostot ovat vahvistaneet kokousmääräksi yhdeksän vuodelle 2024.

Asiakkuus- ja laatujaostolle ehdotetaan kokouspäiviksi edelleen seuraavia ajankohtia:

- maanantai 22.1.2024 klo 9.00
- maanantai 12.2.2024 klo 9.00
- maanantai 18.3.2024 klo 9.00
- maanantai 22.4.2024 klo 9.00 (Lähikokous, jaoston seminaari)
- maanantai 10.6.2024 klo 9.00
- maanantai 19.8.2024 klo 9.00
- maanantai 9.9.2024 klo 9.00
- maanantai 21.10.2024 klo 9.00 (Lähikokous)
- maanantai 18.11.2024 klo 9.00

Pidetään kaksi lähikokousta, ehdotuksena huhtikuun ja lokakuun kokous. Huhtikuun lähikokouksessa pidetään jaoston seminaari, josta päätettiin 2.10. (§ 72).

Liitteenä toimielinten talousraportti 2024, josta ilmenee toimielinkohtainen määräraha.

Ehdotus

Esittelijä: Juha Kinnunen, SAIRAALAPALVELUJEN PALV.LINJOH

Asiakkuus- ja laatujaosto päättää

- hyväksyä kokousaikataulun vuodelle 2024 esittelytekstin pohjalta.

Kokouskäsittely

Käsiteltiin § 92 ja 93 yhdessä.

Kuultiin asiantuntijana hallintojohtaja Vuokko Ylistä, joka poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Puheenjohtaja teki seuraavan muutosesityksen:

Lisätään kokouskalenteriin jaostolle lähikokous 13.5.2024, jossa pidetään jaoston seminaari. Hanna Holma kannatti. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Asiakkuus- ja laatujaosto päätti

- hyväksyä seuraavan kokousaikataulun vuodelle 2024:
 - maanantai 22.1.2024 klo 9.00
 - maanantai 12.2.2024 klo 9.00
 - maanantai 18.3.2024 klo 9.00
 - maanantai 22.4.2024 klo 9.00
 - maanantai 13.5.2024 klo 9.00 (Lähikokous, jaoston seminaari)
 - maanantai 10.6.2024 klo 9.00
 - maanantai 19.8.2024 klo 9.00
 - maanantai 9.9.2024 klo 9.00
 - maanantai 21.10.2024 klo 9.00 (Lähikokous)
 - maanantai 18.11.2024 klo 9.00

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 93

Asiakkuus- ja laatujaoston työsuunnitelma vuodelle 2024

29700/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Emilia Tomminen, HALLINTOASSISTENTTI, emilia.tomminen@pirha.fi

Liitteet

1 Asiakkuus- ja laatujaoston työsuunnitelma 2024 (päivitetty)

Asiakkuus- ja laatujaoston työsuunnitelma vuodelle 2024.

Ehdotus

Esittelijä: Juha Kinnunen, SAIRAALAPALVELUJEN PALV.LINJOH

Asiakkuus- ja laatujaosto päättää

- hyväksyä työsuunnitelman vuodelle 2024.

Kokouskäsitely

Käsiteltiin § 92 ja 93 yhdessä.

Puheenjohtaja teki seuraavan muutosesityksen:

Asiakkuus- ja laatujaosto päättää hyväksyä alustavan työsuunnitelman vuodelle 2024 seuraavin tarkennuksin:

1. Maaliskuussa pidetään tilannekatsaus laatutavoitteiden asettamisesta.
2. Jaoston työpaja (seminaari) siirretään toukokuun 13.5.2024 kokoukseen. Jaoston seminaari pidetään lähikokouksena ja lisäksi järjestetään mahdollinen tutustumiskohde seminaarin yhteyteen.
3. Kokouksien rutiiniin kuuluu koulutusosio vaihtuvasta aiheesta, lähtökohtaisesti organisaation ulkopuolisen luennoitsijan pohjalta.

Arto Haveri kannatti. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Päivitetty työsuunnitelma vuodelle 2024 lisätty liitteeksi.

Päätös

Asiakkuus- ja laatujaosto päätti

- hyväksyä päivitetyn työsuunnitelman vuodelle 2024.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aluehallitus, § 343, 27.11.2023
Asiakkuus- ja laatujaosto, § 94, 18.12.2023

§ 94

Pirkanmaan hyvinvointialueen avokuntoutuksen palveluiden verkoston selvitys

27852/2023

Aluehallitus, 27.11.2023, § 343

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Heikkinen, VASTUUALUEJOHTAJA, virpi.heikkinen@pirha.fi
Eeva Torppa-Saarinen, AVOPALVELUJEN PALVELULINJAJOHT, eeva.torppa-saarinen@pirha.fi

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman kärjen ” yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut ” alataavoitteen ”eheä ja monikanavainen palveluiden verkosto” alla on toteutettu hyvinvointialueen avokuntoutuksen palveluiden verkostoa koskeva selvitys lokakuussa 2023.

Selvityksen tavoitteet ja toteuttamistapa

Avokuntoutuksen palveluiden verkoston selvityksen tavoitteena on vastata monikanavaisella palveluiden verkostolla palvelutarpeeseen ja sen muutokseen, turvata yhdenvertaisten palveluiden saatavuus sekä varmistaa henkilöstön riittävyys. Lisäksi tavoitteena on hillitä kustannusten kasvua sekä luoda näkemys tarvittavista tiloista ja investoinneista.

Avokuntoutuksen palveluiden verkoston valmistelussa on ollut pohjana aluevaltuuston 14.8.2023 hyväksymät palveluverkon kehittämisen yleiset sekä palvelukohtaiset periaatteet.

Nykytilan kuvaus ja muutospaineet

Avokuntoutus tuottaa kuntoutusta, joka edistää tai ylläpitää toiminta- ja/tai työkykyä. Avokuntoutuksen palveluita ovat lasten ja aikuisten fysioterapia, lasten ja aikuisten toimintaterapia, ryhmäkuntoutus, apuvälinepalvelut, kotikuntoutus, asumispalveluiden kuntoutus ja neuropsykologinen kuntoutus. Lisäksi avokuntoutuksen osana toimii keskitetty työkyvyn tuen palvelu.

Pirkanmaan hyvinvointialue tuottaa tällä hetkellä avokuntoutuksen palveluita 44 toimipisteessä, joista viidessä on ulkoisilta tuottajilta hankittua palvelua. Oman toiminnan toimipisteistä 29 on sote-asevilla. Toimipisteistä 10 sijaitsee joko ikäihmisten tai lasten palveluiden tai koulujen yhteydessä. Edellä mainitut toimipisteet ovat omana yksikkönään tai hyvinvointialueen muiden palveluiden tiloissa. Oman toiminnan toimipisteet eroavat kooltaan huomattavasti toisistaan. Toimipisteistä yhdeksässä työskentelee vain yksi terapeutti koko- tai osa-aikaisesti. Avokuntoutuksen henkilöstömäärä on yhteensä 285.

Avokuntoutus hankkii kuntoutuspalveluja vuonna 2023 yli 4 miljoonalla eurolla. Hankintapäätökset on tehty keskitetysti toukokuusta 2023 alkaen. Tasapainoa ulkoisilta tuottajilta hankittujen palveluiden ja oman tuotannon välillä haetaan aktiivisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Pirkanmaan hyvinvointialueen toiminnan käynnistyessä eri kuntien kuntoutuksen toimintamallit ja resurssit olivat hyvin erilaiset, ja näiden yhdenmukaistaminen on käynnissä. Fysioterapeuttien suoravastaanottojen saatavuus on pääsääntöisesti hyvällä tasolla. Erityisesti lasten terapeutteja on valtakunnallisesti vähän, eikä palvelun saatavuutta pystytä kaikilta osin turvaamaan. Digitaalisten kanavien hyödyntäminen on tähän asti ollut vähäistä.

Avokuntoutus toteutuu usein kuntoutujan toimintaympäristössä, joten liikkuvia palveluja on jo nyt suhteellisen paljon. Kotikuntoutuksen 60 työntekijää liikkuvat kodeissa, asumispalveluiden 30 työntekijää muun muassa lähitoreilla ja lasten 32 terapeuttia päiväkodeissa, kouluissa ja lasten omissa kodeissa. Pienten sote-asemien palvelua on tuotettu liikkuvana palveluna suuremmilta sote-asemilta.

Pirkanmaalla sote-palveluiden ja työllisyyden hoidon toimijat ovat jo vuosia kehittäneet työkyvyn tuen palveluita yhdessä. Avokuntoutuksen työkyky-yksikköä kehitetään koko aluetta palvelevaksi koordinoivaksi toimijaksi.

Pirkanmaan väestömäärän ennustetaan kasvavan 2–4 % vuoteen 2035 mennessä. Tulevien 10 vuoden aikana suurten ikäluokkien kotona asumista tukevien palveluiden ja kuntoutuksen tarve kasvaa, ja tämän yhdessä väestönkasvun kanssa ennustetaan lisäävän avokuntoutuksen tarvetta 4 % nykyisestä tasosta. Vaikka lasten ja nuorten osuus väestöstä pienenee, on nähtävissä viitteitä myös tämän ryhmän kasvavasta tuen ja kuntoutuksen tarpeesta. Avokuntoutuksessa on tulevana vuosina tuotettava niin ikäihmisten kuin lastenkin toimintakykyä ylläpitävää kuntoutuspalvelua.

Palveluiden verkoston tavoitetila ja johtopäätökset

Pirkanmaalla palveluja tulee monimuotoistaa ja yhteensovittaa. Lähtökohtana valmistelussa on monikanavainen palveluiden verkosto, jossa palvelut jakautuvat fyysisiin toimipisteisiin, liikkuviin palveluihin sekä digipalveluihin. Avokuntoutuksessa on paljon mahdollisuuksia monikanavaiseen palvelutuotantoon. Kuitenkin yli 80 % kuntoutuksen palveluista liittyy tuki- ja liikuntaelämäntöiden toimintakykyongelmiin, jolloin kuntoutuksen suunnittelussa tarvitaan kuntoutujan fyysinen tutkimus ja lähikäynti. Toinen kuntoutuksen ominaispiirre on palvelun tuloksellisuuden edellytyksenä oleva kuntoutujan oma aktiivisuus ja harjoittelu, jonka seuranta on mahdollista tehdä digitaalisesti. Moniammatillisuus ja toimintakyvyn itsearviointi soveltuvat myös hyvin digitaalisesti toteutettaviksi.

Ryhmätoiminnoilla on vahva perinne kuntoutuksessa, ja niiden hyödyntäminen nykyistä kohdennetummin, myös etäpalveluna ja digitaalisesti, tarjoaa mahdollisuuksia ratkaista resurssipulaa sekä itse tuotetuissa että ulkoisilta tuottajilta hankituissa palveluissa. Ryhmätoiminnot muodostavat kuntoutuksesta vahvan yhdyspinnan hyvinvointia ja terveyttä edistäviin palveluihin sekä kolmannen sektorin toimintaan, ja näiden tahojen työnjakoa tulee selkiyttää.

Sosiaali- ja terveystieteiden tiiviimpi integraatio on keskeinen tulevaisuuden tavoite. Toimintakykylähtöinen kuntoutus tunnistaa usein muiden toimijoiden, erityisesti päihde- ja mielenterveystyön, palvelutarpeita. Joustava yhteistyö sote-asemilla sekä yhteiset asiakassuunnitelmat varmistavat asianmukaiset ja oikea-aikaiset palvelut.

Palveluiden verkoston valmistelu lähti kolmesta skenaariosta: ei muutoksia, maltilliset muutokset ja laajemmat muutokset. Näistä valmistelutyöryhmät pitivät tulevaisuuden

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

palveluiden verkoston kehittämisessä parhaana vaihtoehtona laajempien muutosten skenaariota, jossa palveluita keskitetään vahvoihin osaamiskeskittyymiin, ja samalla lisätään merkittävästi liikkuvia palveluja sekä mahdollisimman paljon digitaalisia palveluita. Samalla palveluiden verkostoa tiivistetään, jotta voidaan turvata toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palveluiden kokonaisuus maakuntatasoisena.

Avokuntoutuksen laajempien muutosten skenaariossa vuonna 2035 fyysisissä toimipisteissä tapahtuisi 50 % käynneistä. Liikkuvina palveluina tarjottaisiin 25 % käynneistä ja digitaalisina palveluina 25 % käynneistä. Liikkuvien palveluiden tarjontaa pilotoidaan vuonna 2024.

Avokuntoutuksen tulevaisuuden palveluiden verkoston osalta esitetään, että vuonna 2035 käytössä olisi 21 toimipistettä. Nykyisten toimipisteiden tilojen riittävyyteen haettaisiin ratkaisuja muun muassa etä- ja hybridityöllä, tilavarausjärjestelmillä ja aukioloaikojen laajentamisella. Liikkuvilla palveluilla suunnitellaan täydennettävän palveluita erityisesti haja-asutusseuduilla, joissa julkinen liikenne on vähäistä. Palveluverkon lähiasemat ja muut käytettävät toimitilat suunnitellaan yhdessä vastaanottotoiminnan ja muiden alueella palveluja tarjoavien toimijoiden kanssa vuoden 2024 aikana. Muutoksia esitetään toteutettavaksi pitkällä aikavälillä ja hallitusti ottaen huomioon toimitilojen lisärakentamis- ja perusparannustarpeet.

Skenaarioiden mukaisista muutoksista on tehty vaikutusten arviointi muun muassa asiakkaisiin, asukkaisiin, henkilöstöön, sidosryhmiin, ympäristöön ja maaseutualueisiin. Lisäksi on arvioitu vaikutuksia talouteen.

Avokuntoutuksen palveluiden verkoston selvitys on liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Juhani Sand, KONSERNIPALVELUJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- merkitä avokuntoutuksen palveluiden verkoston selvityksen tiedoksi,
- lähettää selvityksen laajalle kuulemiskierrokselle YT-elimelle, vaikuttamistoimielimille, valiokunnille ja aluehallituksen jaostoille, sekä
- edellyttää, että selvitys ja siihen tehdyt täydennysehdotukset tuodaan aluehallituksen hyväksyttäväksi. Lisäksi laaditaan erillinen kooste kuulemiskierroksen kommentteista.

Kokouskäsitely

Hallintolain 28.1 § 5 kohdan mukaan henkilö on esteellinen, jos hän on hallituksen, hallintoneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä sellaisessa yhteisössä, joka on asianosainen tai jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa. Hallintolain 28.1 § 7 kohdan mukaan henkilö on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa vaarantuu muusta erityisestä syystä. Hyvinvointialueella noudatetaan esteellisyysperusteiden arvioinnissa varovaisuusperiaatetta. Käsitelyn kohteena olevien suunnitelmien voidaan katsoa koskeva kuntien erityisiä etuja tai haittoja. Esteellisiä ovat Pirkanmaan kunnan- ja kaupunginhallitusten jäsenet. Esteellisyyden arvioinnissa ei ole merkitystä sillä, onko

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

henkilö ollut päättämässä asiasta toisessa roolissa, vaan ratkaisevaa on kaksoisroolin olemassaolo. Esteellisyyden arvioinnissa on hyödynnetty Kuntaliiton ohjeistuksia sekä Hyvil Oy:n 19.5.2023 laatimaa (6/2023) lausuntoa.

Aluehallitus totesi Pekka Järvisen esteelliseksi §:n 341-344 käsittelyissä edellä mainituin perustein. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Varajäsenet Atanas Aleksovski, Hanna Holma sekä Veikko Vallin saapuivat kokoukseen §:n 341-344 käsittelyiden ajaksi.

Varajäsenet Perttu Jussila, Jori-Pekka Träskbäck ja Ulla Kampman olivat läsnä kokouksessa.

Kuultiin asiantuntijana sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Taru Kuosmasta, palvelulinjajohtaja Eeva Torppa-Saarista ja vastuualuejohtaja Virpi Heikkistä. Torppa-Saarinen ja Heikkinen poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Teknisenä korjauksena tehtiin seuraavat korjaukset liitteisiin:

- Laaja materiaali dia 58 ja lyhyt materiaali dia 14: toimipisteitä kuvaavien pallojen värit muutetaan seuraavasti; "Kylse (Kaupin kampus: tuleva soteasema)" on tummempi sininen ja "Kuntoutus soteaseman/ lähiaseman yhteydessä" on vaaleampi sininen.
- Laaja materiaali dia 58-60 ja lyhyt materiaali dia 14-16: "Tulevaisuudensoteasema" muutetaan kuulumaan "Kuntoutus soteaseman/ lähiaseman yhteydessä".
- Laaja materiaali dia 85 ja lyhyt materiaali dia 26: "Neuropsykologinen kuntoutus" muutetaan kuulumaan "Neuropsykologinen kuntoutus".

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esteellisyys

Lassi Kaleva ja Katariina Pylsy ilmoittivat olevansa esteellisiä asian käsittelyssä (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta, kunnan/ kaupungin hallituksen jäsenyys) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Aluehallitus totesi Pekka Järvisen esteelliseksi asian käsittelyssä (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta, kunnan/ kaupungin hallituksen jäsenyys) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyydet todettiin.

Asiakkuus- ja laatujaosto, 18.12.2023, § 94

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Heikkinen, VASTUUALUEJOHTAJA, virpi.heikkinen@pirha.fi

Liitteet

- 1 Avokuntoutuksen palveluiden verkoston selvitys lyhyt aineisto, korjattu 27112023
- 2 Avokuntoutuksen palveluiden verkoston selvitys laaja aineisto, korjattu 27112023

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman kärjen " yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut" alatavoitteen "eheä ja monikanavainen palveluiden verkosto" alla on toteutettu hyvinvointialueen avokuntoutuksen palveluiden verkostoa koskeva selvitys lokakuussa 2023.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Selvityksen tavoitteet ja toteuttamistapa

Avokuntoutuksen palveluiden verkoston selvityksen tavoitteena on vastata monikanavaisella palveluiden verkostolla palvelutarpeeseen ja sen muutokseen, turvata yhdenvertaisten palveluiden saatavuus sekä varmistaa henkilöstön riittävyys. Lisäksi tavoitteena on hillitä kustannusten kasvua sekä luoda näkemys tarvittavista tiloista ja investoinneista.

Avokuntoutuksen palveluiden verkoston valmistelussa on ollut pohjana aluevaltuuston 14.8.2023 hyväksymät palveluverkon kehittämisen yleiset sekä palvelukohtaiset periaatteet.

Nykytilan kuvaus ja muutospaineet

Avokuntoutus tuottaa kuntoutusta, joka edistää tai ylläpitää toiminta- ja/tai työkykyä. Avokuntoutuksen palveluita ovat lasten ja aikuisten fysioterapia, lasten ja aikuisten toimintaterapia, ryhmäkuntoutus, apuvälinepalvelut, kotikuntoutus, asumispalveluiden kuntoutus ja neuropsykologinen kuntoutus. Lisäksi avokuntoutuksen osana toimii keskitetty työkyvyn tuen palvelu.

Pirkanmaan hyvinvointialue tuottaa tällä hetkellä avokuntoutuksen palveluita 44 toimipisteessä, joista viidessä on ulkoisilta tuottajilta hankittua palvelua. Oman toiminnan toimipisteistä 29 on sote-asemilla. Toimipisteistä 10 sijaitsee joko ikäihmisten tai lasten palveluiden tai koulujen yhteydessä. Edellä mainitut toimipisteet ovat omana yksikkönään tai hyvinvointialueen muiden palveluiden tiloissa. Oman toiminnan toimipisteet eroavat kooltaan huomattavasti toisistaan. Toimipisteistä yhdeksässä työskentelee vain yksi terapeutti koko- tai osa-aikaisesti. Avokuntoutuksen henkilöstömäärä on yhteensä 285.

Avokuntoutus hankkii kuntoutuspalveluja vuonna 2023 yli 4 miljoonalla eurolla. Hankintapäätökset on tehty keskitetysti toukokuusta 2023 alkaen. Tasapainoa ulkoisilta tuottajilta hankittujen palveluiden ja oman tuotannon välillä haetaan aktiivisesti.

Pirkanmaan hyvinvointialueen toiminnan käynnistyessä eri kuntien kuntoutuksen toimintamallit ja resurssit olivat hyvin erilaiset, ja näiden yhdenmukaistaminen on käynnissä. Fysioterapeuttien suoravastaanottojen saatavuus on pääsääntöisesti hyvällä tasolla. Erityisesti lasten terapeutteja on valtakunnallisesti vähän, eikä palvelun saatavuutta pystytä kaikilta osin turvaamaan. Digitaalisten kanavien hyödyntäminen on tähän asti ollut vähäistä.

Avokuntoutus toteutuu usein kuntoutujan toimintaympäristössä, joten liikkuvia palveluja on jo nyt suhteellisen paljon. Kotikuntoutuksen 60 työntekijää liikkuvat kodeissa, asumispalveluiden 30 työntekijää muun muassa lähitoreilla ja lasten 32 terapeuttia päiväkodeissa, kouluissa ja lasten omissa kodeissa. Pienten sote-asemien palvelua on tuotettu liikkuvana palveluna suuremmilta sote-asemilta.

Pirkanmaalla sote-palveluiden ja työllisyyden hoidon toimijat ovat jo vuosia kehittäneet työkyvyn tuen palveluita yhdessä. Avokuntoutuksen työkyky-yksikköä kehitetään koko aluetta palvelevaksi koordinoivaksi toimijaksi.

Pirkanmaan väestömäärän ennustetaan kasvavan 2–4 % vuoteen 2035 mennessä. Tulevien 10 vuoden aikana suurten ikäluokkien kotona asumista tukevien palveluiden

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

ja kuntoutuksen tarve kasvaa, ja tämän yhdessä väestönkasvun kanssa ennustetaan lisäävän avokuntoutuksen tarvetta 4 % nykyisestä tasosta. Vaikka lasten ja nuorten osuus väestöstä pienenee, on nähtävissä viitteitä myös tämän ryhmän kasvavasta tuen ja kuntoutuksen tarpeesta. Avokuntoutuksessa on tulevana vuosina tuotettava niin ikäihmisten kuin lastenkin toimintakykyä ylläpitävää kuntoutuspalvelua.

Palveluiden verkoston tavoitetila ja johtopäätökset

Pirkanmaalla palveluja tulee monimuotoistaa ja yhteensovittaa. Lähtökohtana valmistelussa on monikanavainen palveluiden verkosto, jossa palvelut jakautuvat fyysisiin toimipisteisiin, liikkuviin palveluihin sekä digipalveluihin. Avokuntoutuksessa on paljon mahdollisuuksia monikanavaisen palvelutuotantoon. Kuitenkin yli 80 % kuntoutuksen palveluista liittyy tuki- ja liikuntaelämistön toimintakykyongelmiin, jolloin kuntoutuksen suunnittelussa tarvitaan kuntoutujan fyysinen tutkimus ja lähikäynti. Toinen kuntoutuksen ominaispiirre on palvelun tuloksellisuuden edellytyksenä oleva kuntoutujan oma aktiivisuus ja harjoittelu, jonka seuranta on mahdollista tehdä digitaalisesti. Moniammatillisuus ja toimintakyvyn itsearviointi soveltuvat myös hyvin digitaalisesti toteutettaviksi.

Ryhmätoiminnoilla on vahva perinne kuntoutuksessa, ja niiden hyödyntäminen nykyistä kohdennetummin, myös etäpalveluna ja digitaalisesti, tarjoaa mahdollisuuksia ratkaista resurssipulaa sekä itse tuotetuissa että ulkoisilta tuottajilta hankituissa palveluissa. Ryhmätoiminnot muodostavat kuntoutuksesta vahvan yhdyspinnan hyvinvointia ja terveyttä edistäviin palveluihin sekä kolmannen sektorin toimintaan, ja näiden tahojen työnjakoa tulee selkiyttää.

Sosiaali- ja terveystalouden tiiviimpi integraatio on keskeinen tulevaisuuden tavoite. Toimintakykylähtöinen kuntoutus tunnistaa usein muiden toimijoiden, erityisesti päihde- ja mielenterveystyön, palvelutarpeita. Joustava yhteistyö sote-asetimilla sekä yhteiset asiakassuunnitelmat varmistavat asianmukaiset ja oikea-aikaiset palvelut.

Palveluiden verkoston valmistelu lähti kolmesta skenaariosta: ei muutoksia, maltilliset muutokset ja laajemmat muutokset. Näistä valmistelutyöryhmät pitivät tulevaisuuden palveluiden verkoston kehittämisessä parhaana vaihtoehtona laajempien muutosten skenaariota, jossa palveluita keskitetään vahvoihin osaamiskeskittymiin, ja samalla lisätään merkittävästi liikkuvia palveluja sekä mahdollisimman paljon digitaalisia palveluita. Samalla palveluiden verkostoa tiivistetään, jotta voidaan turvata toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palveluiden kokonaisuus maakuntatasoisena.

Avokuntoutuksen laajempien muutosten skenaariossa vuonna 2035 fyysisissä toimipisteissä tapahtuisi 50 % käynneistä. Liikkuvina palveluina tarjottaisiin 25 % käynneistä ja digitaalisina palveluina 25 % käynneistä. Liikkuvien palveluiden tarjontaa pilotoidaan vuonna 2024.

Avokuntoutuksen tulevaisuuden palveluiden verkoston osalta esitetään, että vuonna 2035 käytössä olisi 21 toimipistettä. Nykyisten toimipisteiden tilojen riittävyyteen haettaisiin ratkaisuja muun muassa etä- ja hybridityöllä, tilavarausjärjestelmillä ja aukioloaikojen laajentamisella. Liikkuvilla palveluilla suunnitellaan täydennettävän palveluita erityisesti haja-asutusseuduilla, joissa julkinen liikenne on vähäistä. Palveluverkon lähiasemat ja muut käytettävät toimitilat suunnitellaan yhdessä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

vastaanottotoiminnan ja muiden alueella palveluja tarjoavien toimijoiden kanssa vuoden 2024 aikana. Muutoksia esitetään toteutettavaksi pitkällä aikavälillä ja hallitusti ottaen huomioon toimitilojen lisärakentamis- ja perusparannustarpeet.

Skenaarioiden mukaisista muutoksista on tehty vaikutusten arviointi muun muassa asiakkaisiin, asukkaisiin, henkilöstöön, sidosryhmiin, ympäristöön ja maaseutualueisiin. Lisäksi on arvioitu vaikutuksia talouteen.

Avokuntoutuksen palveluiden verkoston selvitys on liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Juha Kinnunen, SAIRAALAPALVELUJEN PALV.LINJOH

Asiakkuus- ja laatujaosto päättää

- merkitä avokuntoutuksen palveluiden verkoston selvityksen tiedoksi, ja
- antaa kommentit aluehallitukselle.

Kokouskäsittely

Kuultiin asiantuntijana avokuntoutuksen vastuualuejohtaja Virpi Heikkistä, joka poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Varajäsen Heidi Alakoski saapui kokoukseen pykälän käsittelyn aikana Lisa Wesinin ollessa esteellinen.

Päätös

Asiakkuus- ja laatujaosto päätti

- merkitä avokuntoutuksen palveluiden verkoston selvityksen tiedoksi, ja
- antaa kommenttina aluehallitukselle seuraavaa: selvitykseen tulisi sisällyttää suunnitelma siitä, miten muutosten vaikutuksia seurataan ja arvioidaan.

Esteellisyys

Lisa Wesin ja Merja Litmanen ilmoittivat olevansa esteellisiä asiassa (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta) ja he poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyys todettiin.

Tiedoksi

Aluehallitus, Eeva Torppa-Saarinen, Sari Mäkinen, Virpi Heikkinen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aluehallitus, § 344, 27.11.2023

Asiakkuus- ja laatujaosto, § 95, 18.12.2023

§ 95

Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaisten päivä- ja työtoiminnan sekä vammaissosiaalityön selvitys

27853/2023

Aluehallitus, 27.11.2023, § 344

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Tuulikki Parikka, TOIMIALUEJOHTAJA, tuulikki.parikka@pirha.fi

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman kärjen ” Yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut” alatavoitteisiin kuuluu nykyisen tilaverkon uudistaminen tavoitetilan mukaiseksi. Vammaisten työ- ja päivätoiminnan palveluverkkoselvitys ja vammaissosiaalityön selvitys tässä 4. aallossa ovat jatkoa palveluverkkovalmistelun 2. aallossa valmistuneelle alustavalle vammaisten asumisen selvitykselle. Lisäksi jatkovalmistelussa selvitetään nyt valmisteltavan vammaissosiaalityön sijoittumista niissä sosiaalipalveluissa, joissa toimintoja kootaan isompaan kokonaisuuteen. Jatkovalmistelussa vammaisten asuminen, päiväaikainen toiminta, vammaissosiaalityö sekä vaativat erityispalvelut työstetään kokonaisvaltaiseksi VAPA 2035 -ohjelmaksi.

Vammaisten työ- ja päivätoiminnan sekä vammaissosiaalityön selvityksen tavoitteet

Vammaisten palvelujen tarkastelussa keskeinen tavoite on toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palvelurakenne, jossa asiakas saa tarpeita vastaavat palvelut oikea-aikaisesti.

Selvityksen kärkiä ovat:

1. Kokonaiskuvan muodostaminen vammaisten työ- ja päivätoiminnasta sekä vammaissosiaalityöstä
2. Palvelun tuotantotapojen uudistaminen ja monipuolistaminen
3. Palvelurakenteiden selkiyttäminen ja uudistaminen kokonaistaloudellisesta näkökulmasta
4. Toimitilojen uudistamistarpeiden selvitys ja suunnittelu
5. Palveluverkon kehittäminen eri palvelukokonaisuudet huomioiden

Selvityksen toteutustapa

Selvitystä on tehty virkajohdon alaisuudessa konsulttiyhtiö Futurice Oy:n ollessa valmistelun tukena. Ohjelman työstämiseen on osallistunut vammaisten palveluista asiantuntijoita ja selvityksen sisältöjä on työstetty tiiviissä työryhmätyöskentelyssä. Valmistelussa on käytetty pohjana avoimen datan tilastotietoja mm. THL, Tilastokeskus, Sotkanet ja Kela. Nykytila-analyyysien pohjana on lisäksi käytetty poikkileikkausdataa Pirkanmaan hyvinvointialueen omista tietojärjestelmistä.

Nykytilan kuvaus ja muutospaineet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Vammaisten työ- ja päivätoiminta

Vammaisten työ- ja päivätoiminnalla on 15 kunnan alueella yhteensä 44 toimipistettä. Kehitysvammaisten työ- ja päivätoimintaa järjestetään sekä omana tuotantona (23 yksikköä) että ostopalveluna (21 yksikköä). Merkittävä osa vaikeavammaisten päivätoiminnasta tuotetaan ostopalveluna (3 yksikköä).

Kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminnan oman tuotannon yksiköissä on asiakkaita yhteensä noin 850 ja ostopalveluissa noin 730. Työ- ja päivätoiminnan asiakkaista 90 % sijoittuu 11 suurimman kunnan alueilla sijaitseviin yksiköihin. Oman tuotannon yksiköiden koot ja asiakasmäärät vaihtelevat suuresti: pienimmässä on vain yksi työntekijä ja neljä asiakasta, suurimmassa 17 työntekijää ja 135 asiakasta.

Toiminnan haasteena ovat hajallaan olevat pienet ja haavoittuvat yksiköt, tilojen kunto ja toiminnalliset puutteet sekä asiakas- ja työturvallisuus. Palvelun kysynnän kasvupaineet ovat maltillisia, mutta epävarmuutta tuo mm. uuden vammaispalvelulain vaikutus palvelujen kysyntään. Asiakkaiden ohjaaminen yksilöllistä palvelutarvetta vastaavan toiminnan piiriin ei kuntakohtaisesti ole aikaisemmin ollut aina mahdollista ja tämä edellyttää hyvinvointialueen tasolla jatkotyöstämistä.

Toimintayksiköiden keskittämisellä haetaan henkilöstöresurssin tarkoituksenmukaisempaa käyttöä ja erilaisiin asiakastarpeisiin paremmin sopivia vaihtoehtoja. Lisäksi toimintatapoja uudistamalla voidaan tasapainottaa tilainvestointeja tilanteessa, jossa merkittävä osa fyysistä palveluverkkoa on saneerauksen tarpeessa tilojen huonon kunnon tai epätarkoituksenmukaisen rakenteen takia.

Käsiteltävänä olevassa työ- ja päivätoiminnan palveluverkkoselvityksessä on arvioitu olemassa olevia tiloja niiden kunnon ja toiminnallisten tarpeiden näkökulmasta. Alustavassa suunnitelmassa on arvioitu toimintayksiköiden yhdistämismahdollisuuksia 23:sta toimipisteestä 16:een toimipisteeseen ja asetettu tilojen uudistamistarpeita kiireellisyysjärjestykseen. Toimipisteitä yhdistämällä asiakaspaikkalukua voidaan kasvattaa. Nykyisten toimitilojen uudistamistarpeiden osalta selvitetään myös, onko muiden palvelulinjojen osalta palveluverkkoselvitysten perusteella vapautumassa tiloja, jotka soveltuisivat esimerkiksi vammaisten työ- ja päivätoiminnan käyttöön. Lisäksi liikkuvia päivätoimintaryhmiä laajennetaan ja luodaan rinnalle mahdollisuus osallistua etäpäivätoimintaan. Nämä osaltaan vaikuttavat fyysisten tilojen tarpeeseen.

Työ- ja päivätoiminta sekä asuminen liittyvät tiiviisti toisiinsa. Aiemmin valmistuneen vammaisten asumispalvelujen selvityksen tilaselvityksiä on nyt valmistuvassa työssä tarkastelu rinnakkain työ- ja päivätoiminnan tilojen kanssa. Aiemmassa asumispalveluselvityksessä todettiin, että yhteensä 17 yksikköä eivät täytä nykyisiä asumisen vaatimuksia. Asumispalveluissa on arvioitu tilojen tiivistämismahdollisuuksia nykyisestä 42 yksiköstä 37 yksikköön. Lisäksi tilojen uudistamistarpeita on asetettu kiireellisyysjärjestykseen tilojen kunnon sekä toiminnallisuuden näkökulmasta.

Vammaissosiaalityö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Vammaissosiaalityötä tehdään Pirkanmaalla tällä hetkellä 13 toimipisteessä, joista merkittävässä osassa työskentelee vain muutamia työntekijöitä ja osassa toimipisteitä on vain yksi vammaissosiaalityön työntekijä. Vuoden 2023 alkupuolella Pirkanmaalla oli palvelutuotannon arvion mukaan vammaispalveluissa n. 11 400 asiakasta. Asiakkaista noin puolet on Tampereella. Vammaissosiaalityöstä n. 70 % on kirjallista, puhelimitse tai verkostoyhteistyössä tapahtuvaa selvitys- ja päätöksentekotyötä ja 30 % asiakaskohtaamista. Asiakaskohtaamisista n. 80–90 % toteutetaan liikkuvana palveluna eli työntekijä tapaa asiakkaan kotona tai muussa arjen ympäristössä. Valtaosa hakemuksista tulee paperihakemuksina ja varsinaista asiakasvastaanottotyötä vammaispalvelutoimistoissa on vähän.

Vammaissosiaalityössä on käynnissä uudelleenorganisointi, joka on marraskuussa 2023 vielä kesken, ja jonka tulokset vaikuttavat tulevaisuuden palveluiden verkostoon. Uudelleenorganisoinnin tavoitteena ovat riittävän kokoiset ns. lähitiimit, jotka hoitavat maantieteellisesti ja asiakasmääriltään tasaisesti jaettuja alueita. Alueet eivät ole nykyisistä alue- tai kuntarajoista riippuvaisia. Mahdollisesti perustetaan myös keskitettyjen toimintojen tiimi tai tiimejä, jotka hoitavat tiettyjä koko Pirkanmaan asiakkaita koskevia vammaissosiaalityön tehtäviä. Nämä tavoitteet on huomioitu tässä selvityksessä.

Tavoitteena on tulevaisuudessa tiivistää vammaissosiaalityön toimipisteiden määrää sekä päästä eroon yksintyöskentelystä ja epätarkoituksenmukaisista tiloista. Toiminnan näkökulmasta 13:n toimipisteen tiivistämistä seitsemään on pidetty tarkoituksenmukaisena ratkaisuna. Etäisyydet sekä työntekijä- ja asiakasmäärät huomioiden on nähty selkeä tarve toimitiloille jatkossa etenkin Kangasalla, Tampereella ja Sastamalassa. Neljän muun alueellisen lähitiimin toimitilat voidaan yhteensovittaa jatkovalmistelussa muiden sosiaalipalvelujen yhteyteen sote-keskuksiin tai muiden mahdollisesti keskitettävien sosiaalipalvelujen kanssa yhteisiin tiloihin tarkoituksenmukaiseksi katsottavalla tavalla. Kehittämistoimina lisätään etäyhteyden avulla tapahtuvan asiakastyöskentelyn määrää sekä ohjataan asiakkaita asioimaan yleisen neuvonnan ja hakemusten laatimisen avustamisasioissa yleisiin palvelupiteisiin kuten esimerkiksi Kotitorille ja Lähitoreille.

Uuden vammaispalvelulain voimaantuloajaksi on ilmoitettu 1.1.2025. Voimaan tullessaan laki toisi merkittävän määrän uusia velvoitteita palvelun järjestäjälle sekä lisäisi asiakkaiden subjektiivisia oikeuksia useisiin eri palveluihin. Lain soveltamisalaan ja sisältöön voi vuoden 2024 aikana tulla tarkennuksia, jotka huomioidaan jatkovalmistelussa. Jatkovalmistelussa vammaisten asumisen, päiväaikaisen toiminnan, vammaissosiaalityön sekä vaativien erityispalvelujen kokonaisuus nivotaan yhteen VAPA 2035 -suunnitelmaksi ja syvennetään konkreettisiksi toimenpiteiksi. Tuotantotapa-analysit on tarkoituksenmukaista aloittaa vuoden 2023 taloustietojen valmistuttua.

Vammaisten työ- ja päivätoiminnan sekä vammaissosiaalityön selvitys on pykälän liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Juhani Sand, KONSERNIPALVELUJOHTAJA

Aluehallitus päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- merkitä vammaisten työ- ja päivätoiminnan sekä vammaissosiaalityön selvityksen tiedoksi,
- lähettää selvityksen laajalle kuulemiskierrokselle YT-elimelle, vaikuttamistoimielimille, valiokunnille ja aluehallituksen jaostoille,
- edellyttää, että selvitys ja siihen tehdyt täydennysehdotukset tuodaan aluehallituksen hyväksyttäväksi. Lisäksi laaditaan erillinen kooste kuulemiskierroksen kommentteista.

Kokouskäsittely

Hallintolain 28.1 § 5 kohdan mukaan henkilö on esteellinen, jos hän on hallituksen, hallituneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä sellaisessa yhteisössä, joka on asianosainen tai jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa. Hallintolain 28.1 § 7 kohdan mukaan henkilö on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa vaarantuu muusta erityisestä syystä. Hyvinvointialueella noudatetaan esteellisyysperusteiden arvioinnissa varovaisuusperiaatetta. Käsittelyn kohteena olevien suunnitelmien voidaan katsoa koskeva kuntien erityisiä etuja tai haittoja. Esteellisiä ovat Pirkanmaan kunnan- ja kaupunginhallitusten jäsenet. Esteellisyyden arvioinnissa ei ole merkitystä sillä, onko henkilö ollut päättämässä asiasta toisessa roolissa, vaan ratkaisevaa on kaksoisroolin olemassaolo. Esteellisyyden arvioinnissa on hyödynnetty Kuntaliiton ohjeistuksia sekä Hyvil Oy:n 19.5.2023 laatimaa (6/2023) lausuntoa.

Aluehallitus totesi Pekka Järvisen esteelliseksi §:n 341-344 käsittelyissä edellä mainituin perustein. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Varajäsenet Atanas Aleksovski, Hanna Holma sekä Veikko Vallin saapuivat kokoukseen §:n 341-344 käsittelyiden ajaksi.

Varajäsenet Perttu Jussila, Jori-Pekka Träskbäck ja Ulla Kampman olivat läsnä kokouksessa.

Kuultiin asiantuntijana sosiaali- ja terveystoiminnan Taru Kuosmasta, palvelulinjajohtaja Päivi Tryykiä ja toimialuejohtaja Tuulikki Parikkaa. Tryyki ja Parikka poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Milka Hanhela poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana.

Varajäsenet Atanas Aleksovski, Hanna Holma, Veikko Vallin, Perttu Jussila, Jori-Pekka Träskbäck ja Ulla Kampman poistuivat kokouksesta pykälän käsittelyn jälkeen.

Leena Kostiainen ja Aleks Jäntti poistuivat kokouksesta pykälä käsittelyn jälkeen.

Kokouksessa pidettiin tauko pykälän käsittelyn jälkeen klo 10.49-10.57.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esteellisyys

Lassi Kaleva ja Katariina Pylsy ilmoittivat olevansa esteellisiä asian käsittelyssä (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta, kunnan/ kaupungin hallituksen jäsenyys) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Aluehallitus totesi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Pekka Järvisen esteelliseksi asian käsittelyssä (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta, kunnan/ kaupungin hallituksen jäsenyys) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyydet todettiin.

Asiakkuus- ja laatujaosto, 18.12.2023, § 95

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Tuulikki Parikka, TOIMIALUEJOHTAJA, tuulikki.parikka@pirha.fi

Liitteet

1 Vammaisten päivä- ja työtoiminnan sekä vammaissosiaalityön selvitys

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman kärjen ” Yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut” alatavoitteisiin kuuluu nykyisen tilaverkon uudistaminen tavoitetilan mukaiseksi. Vammaisten työ- ja päivätoiminnan palveluverkkoselvitys ja vammaissosiaalityön selvitys tässä 4. aallossa ovat jatkoa palveluverkkovalmistelun 2. aallossa valmistuneelle alustavalle vammaisten asumisen selvitykselle. Lisäksi jatkovalmistelussa selvitetään nyt valmisteltavan vammaissosiaalityön sijoittumista niissä sosiaalipalveluissa, joissa toimintoja kootaan isompaan kokonaisuuteen. Jatkovalmistelussa vammaisten asuminen, päiväaikainen toiminta, vammaissosiaalityö sekä vaativat erityispalvelut työstetään kokonaisvaltaiseksi VAPA 2035 -ohjelmaksi.

Vammaisten työ- ja päivätoiminnan sekä vammaissosiaalityön selvityksen tavoitteet

Vammaisten palvelujen tarkastelussa keskeinen tavoite on toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palvelurakenne, jossa asiakas saa tarpeita vastaavat palvelut oikea-aikaisesti.

Selvityksen kärkiä ovat:

1. Kokonaiskuvan muodostaminen vammaisten työ- ja päivätoiminnasta sekä vammaissosiaalityöstä
2. Palvelun tuotantotapojen uudistaminen ja monipuolistaminen
3. Palvelurakenteiden selkiyttäminen ja uudistaminen kokonaistaloudellisesta näkökulmasta
4. Toimitilojen uudistamistarpeiden selvitys ja suunnittelu
5. Palveluverkon kehittäminen eri palvelukokonaisuudet huomioiden

Selvityksen toteutustapa

Selvitystä on tehty virkajohdon alaisuudessa konsulttiyhtiö Futurice Oy:n ollessa valmistelun tukena. Ohjelman työstämiseen on osallistunut vammaisten palveluista asiantuntijoita ja selvityksen sisältöjä on työstetty tiiviissä työryhmätyöskentelyssä. Valmistelussa on käytetty pohjana avoimen datan tilastotietoja mm. THL, Tilastokeskus, Sotkanet ja Kela. Nykytila-analyysien pohjana on lisäksi käytetty poikkileikkausdataa Pirkanmaan hyvinvointialueen omista tietojärjestelmistä.

Nykytilan kuvaus ja muutospaineet

Vammaisten työ- ja päivätoiminta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Vammaisten työ- ja päivätoiminnalla on 15 kunnan alueella yhteensä 44 toimipistettä. Kehitysvammaisten työ- ja päivätoimintaa järjestetään sekä omana tuotantona (23 yksikköä) että ostopalveluna (21 yksikköä). Merkittävä osa vaikeavammaisten päivätoiminnasta tuotetaan ostopalveluna (3 yksikköä).

Kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminnan oman tuotannon yksiköissä on asiakkaita yhteensä noin 850 ja ostopalveluissa noin 730. Työ- ja päivätoiminnan asiakkaista 90 % sijoittuu 11 suurimman kunnan alueilla sijaitseviin yksiköihin. Oman tuotannon yksiköiden koot ja asiakasmäärät vaihtelevat suuresti: pienimmässä on vain yksi työntekijä ja neljä asiakasta, suurimmassa 17 työntekijää ja 135 asiakasta.

Toiminnan haasteena ovat hajallaan olevat pienet ja haavoittuvat yksiköt, tilojen kunto ja toiminnalliset puutteet sekä asiakas- ja työturvallisuus. Palvelun kysynnän kasvupaineet ovat maltillisia, mutta epävarmuutta tuo mm. uuden vammaispalvelulain vaikutus palvelujen kysyntään. Asiakkaiden ohjaaminen yksilöllistä palvelutarvetta vastaavan toiminnan piiriin ei kuntakohtaisesti ole aikaisemmin ollut aina mahdollista ja tämä edellyttää hyvinvointialueen tasolla jatkoystämistä.

Toimintayksiköiden keskittämisellä haetaan henkilöstöresurssin tarkoituksenmukaisempaa käyttöä ja erilaisiin asiakastarpeisiin paremmin sopivia vaihtoehtoja. Lisäksi toimintatapoja uudistamalla voidaan tasapainottaa tilainvestointeja tilanteessa, jossa merkittävä osa fyysistä palveluverkkoa on saneerauksen tarpeessa tilojen huonon kunnon tai epätarkoituksenmukaisen rakenteen takia.

Käsiteltävänä olevassa työ- ja päivätoiminnan palveluverkkoselvityksessä on arvioitu olemassa olevia tiloja niiden kunnon ja toiminnallisten tarpeiden näkökulmasta. Alustavassa suunnitelmassa on arvioitu toimintayksiköiden yhdistämismahdollisuuksia 23:sta toimipisteestä 16:een toimipisteeseen ja asetettu tilojen uudistamistarpeita kiireellisyysjärjestykseen. Toimipisteitä yhdistämällä asiakaspaikkalukua voidaan kasvattaa. Nykyisten toimitilojen uudistamistarpeiden osalta selvitetään myös, onko muiden palvelulinjojen osalta palveluverkkoselvitysten perusteella vapautumassa tiloja, jotka soveltuisivat esimerkiksi vammaisten työ- ja päivätoiminnan käyttöön. Lisäksi liikkuvia päivätoimintaryhmiä laajennetaan ja luodaan rinnalle mahdollisuus osallistua etäpäivätoimintaan. Nämä osaltaan vaikuttavat fyysisten tilojen tarpeeseen.

Työ- ja päivätoiminta sekä asuminen liittyvät tiiviisti toisiinsa. Aiemmin valmistuneen vammaisten asumispalvelujen selvityksen tilaselvityksiä on nyt valmistuvassa työssä tarkastelu rinnakkain työ- ja päivätoiminnan tilojen kanssa. Aiemmassa asumispalveluselvityksessä todettiin, että yhteensä 17 yksikköä eivät täytä nykyisiä asumisen vaatimuksia. Asumispalveluissa on arvioitu tilojen tiivistämismahdollisuuksia nykyisestä 42 yksiköstä 37 yksikköön. Lisäksi tilojen uudistamistarpeita on asetettu kiireellisyysjärjestykseen tilojen kunnon sekä toiminnallisuuden näkökulmasta.

Vammaissosiaalityö

Vammaissosiaalityötä tehdään Pirkanmaalla tällä hetkellä 13 toimipisteessä, joista merkittävässä osassa työskentelee vain muutamia työntekijöitä ja osassa toimipisteitä on vain yksi vammaissosiaalityön työntekijä. Vuoden 2023 alkupuolella Pirkanmaalla

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

oli palvelutuotannon arvion mukaan vammaispalveluissa n. 11 400 asiakasta. Asiakkaista noin puolet on Tampereella. Vammaissosiaalityöstä n. 70 % on kirjallista, puhelimitse tai verkostoyhteistyössä tapahtuvaa selvitys- ja päätöksentekotyötä ja 30 % asiakaskohtaamista. Asiakaskohtaamisista n. 80–90 % toteutetaan liikkuvana palveluna eli työntekijä tapaa asiakkaan kotona tai muussa arjen ympäristössä. Valtaosa hakemuksista tulee paperihakemuksina ja varsinaista asiakasvastaanottotyötä vammaispalvelutoimistoissa on vähän.

Vammaissosiaalityössä on käynnissä uudelleenorganisointi, joka on marraskuussa 2023 vielä kesken, ja jonka tulokset vaikuttavat tulevaisuuden palveluiden verkostoon. Uudelleenorganisoinnin tavoitteena ovat riittävän kokoiset ns. lähitiimit, jotka hoitavat maantieteellisesti ja asiakasmääriltään tasaisesti jaettuja alueita. Alueet eivät ole nykyisistä alue- tai kuntarajoista riippuvaisia. Mahdollisesti perustetaan myös keskitettyjen toimintojen tiimi tai tiimejä, jotka hoitavat tiettyjä koko Pirkanmaan asiakkaita koskevia vammaissosiaalityön tehtäviä. Nämä tavoitteet on huomioitu tässä selvityksessä.

Tavoitteena on tulevaisuudessa tiivistää vammaissosiaalityön toimipisteiden määrää sekä päästä eroon yksintyöskentelystä ja epätarkoituksenmukaisista tiloista. Toiminnan näkökulmasta 13:n toimipisteen tiivistämistä seitsemään on pidetty tarkoituksenmukaisena ratkaisuna. Etäisyydet sekä työntekijä- ja asiakasmäärät huomioiden on nähty selkeä tarve toimitiloille jatkossa etenkin Kangasalla, Tampereella ja Sastamalassa. Neljän muun alueellisen lähitiimin toimitilat voidaan yhteensovittaa jatkovalmistelussa muiden sosiaalipalvelujen yhteyteen sote-keskuksiin tai muiden mahdollisesti keskitettävien sosiaalipalvelujen kanssa yhteisiin tiloihin tarkoituksenmukaiseksi katsottavalla tavalla. Kehittämistoimina lisätään etäyhteyden avulla tapahtuvan asiakastyöskentelyn määrää sekä ohjataan asiakkaita asioimaan yleisen neuvonnan ja hakemusten laatimisen avustamisasioissa yleisiin palvelupiteisiin kuten esimerkiksi Kotitorille ja Lähitoreille.

Uuden vammaispalvelulain voimaantuloajaksi on ilmoitettu 1.1.2025. Voimaan tullessaan laki toisi merkittävän määrän uusia velvoitteita palvelun järjestäjälle sekä lisäisi asiakkaiden subjektiivisia oikeuksia useisiin eri palveluihin. Lain soveltamisalaan ja sisältöön voi vuoden 2024 aikana tulla tarkennuksia, jotka huomioidaan jatkovalmistelussa. Jatkovalmistelussa vammaisten asumisen, päiväaikaisen toiminnan, vammaissosiaalityön sekä vaativien erityispalvelujen kokonaisuus nivotaan yhteen VAPA 2035 -suunnitelmaksi ja syvennetään konkreettisiksi toimenpiteiksi. Tuotantotapa-analysit on tarkoituksenmukaista aloittaa vuoden 2023 taloustietojen valmistuttua.

Vammaisten työ- ja päivätoiminnan sekä vammaissosiaalityön selvitys on pykälän liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Juha Kinnunen, SAIRAALAPALVELUJEN PALV.LINJOH

Asiakkuus- ja laatujaosto päättää

- merkitä vammaisten työ- ja päivätoiminnan sekä vammaissosiaalityön selvityksen tiedoksi, ja
- antaa kommentit aluehallitukselle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kokouskäsittely

Kuultiin asiantuntijana vammaispalvelujen toimialuejohtaja Tuulikki Parikkaa, joka poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Päätös

Asiakkuus- ja laatujaosto päätti

- merkitä vammaisten työ- ja päivätoiminnan sekä vammaissosiaalityön selvityksen tiedoksi, ja
- antaa kommenttina aluehallitukselle seuraavaa:
 - selvitykseen tulisi sisällyttää suunnitelma siitä, miten muutosten vaikutuksia seurataan ja arvioidaan.

Esteellisyys

Lisa Wesin ja Merja Litmanen ilmoittivat olevansa esteellisiä asiassa (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta) ja he poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyys todettiin.

Tiedoksi

Aluehallitus, Päivi Tryyki, Tuulikki Parikka

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 96

Muut asiat

Ehdotus

Esittelijä: Juha Kinnunen, SAIRAALAPALVELUJEN PALV.LINJOH

Asiakkuus- ja laatujaosto päättää

- merkitä tiedoksi kokouksessa tulleet muut asiat.

Päätös

Ei muita asioita.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 97

Tiedoksi merkittävät asiat

Ehdotus

Esittelijä: Juha Kinnunen, SAIRAALAPALVELUJEN PALV.LINJOH

Asiakkuus- ja laatujaosto päättää

- merkitä tiedoksi kokouksessa tulleet asiat.

Päätös

Ei tiedoksi merkittäviä asioita.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§85, §86, §87, §88, §90, §91, §92, §93, §94, §95, §96, §97

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimus

§89

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen (Laki hyvinvointialueesta 142 §).

Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen (Laki hyvinvointialueesta 142 §).

Oikaisuvaatimus on toimitettava Pirkanmaan hyvinvointialueen kirjaamoon viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Pirkanmaan hyvinvointialue, kirjaamo
Postiosoite: PL 272, 33101 Tampere
Käyntiosoite: G-rakennus, Nivelkatu 5, 1. krs, kirjaamo
Sähköpostiosoite: kirjaamo@pirha.fi

Huom. Sähköpostitse ei suositella lähetettävien henkilötietoja tai salassapidettäviä tietoja sisältäviä viestejä.

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin kello 9.00–14.30.

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä myös hyvinvointialueen sähköisessä asiointissa: www.pirha.fi/sahkoinen-asiointi (Asioi hallinnon kanssa).

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Päätöksen sähköistä tiedoksiantoa varten tekijä voi ilmoittaa sähköpostiosoitteensa.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen edellä mainitun kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksiantopäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona virastot ovat suljettuna, valitusasiakirjat saa toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.